

Εντός χρονοδιαγράμματος η ολοκλήρωση των έργων στον ΒΟΑΚ

Ποια έργα φεύγουν και ποια έρχονται στο Ταμείο Ανάκαμψης

Ανατροπή με ριζική αναθεώρηση στο σχέδιο «Ελλάδα 2.0» - Οι 108 αλλαγές σε στόχους και ορόσημα (50% του συνόλου) - Αγώνας δρόμου μέχρι το καλοκαίρι του 2026

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
Βαγγέλης Μανδραβέλης

Συνολικά 108 αλλαγές σε στόχους και ορόσημα περιλαμβάνει το νέο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) «Ελλάδα 2.0» που συμφώνησαν στο τέλος του περασμένου μήνα οι δύο πλευρές, Κομισιόν και Ελλάδα. Οι αλλαγές που επέρχονται είναι πολλές και αντιστοιχούν περίπου στο 50% των στόχων και οροσήμων που πρέπει να επιτύχει η χώρα μέσα στους επόμενους 12-15 μήνες.

ΑΝΕΦΙΚΤΑ

Κάποιοι στόχοι καθώς και ορόσημα φεύγουν οριστικά από το Ταμείο Ανάκαμψης, άλλοι μειώνονται σε έκταση και βάθος και άλλοι επεκτείνονται, χάρη στους πόρους που αφιούνται τα έργα που απεντάσσονται ή των οποίων το αντικείμενο μειώνεται. Σύμφωνα με την Κομισιόν, δεν είναι πλέον εφικτά εν μέρει ή πλήρως:

- ↓ 8 μέτρα λόγω απροσδόκιστων καθυστερήσεων που σχετίζονται με τις διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων.
- ↓ 9 μέτρα λόγω χαμηλότερης από την αναμενόμενη ζήτησης.
- ↓ 6 μέτρα λόγω διαταραχών στην αλυσίδα εφοδιασμού.
- ↓ 8 μέτρα λόγω απρόβλεπτων νομικών ζητημάτων.

↓ 3 μέτρα λόγω απρόβλεπτων τεχνικών προκλήσεων.

Επίσης, 27 μέτρα έχουν τροποποιηθεί για την εφαρμογή καλύτερων εναλλακτικών λύσεων, ενώ άλλα 33 μέτρα έχουν τροποποιηθεί για την εφαρμογή μιας καλύτερης εναλλακτικής λύσης που επιτρέπει τη μείωση του διοικητικού φόρτου, επιτυγχάνοντας παράλληλα τους στόχους των αντίστοιχων μέτρων. Από την άλλη πλευρά, η Ελλάδα έχει ζητήσει και έχει λάβει το δικαίωμα να χρησιμοποιήσει τους πόρους που απελευθερώθηκαν από την άρση ορισμένων μέτρων αλλά και τη μείωση του επιπέδου εφαρμογής τους σε άλλα μέτρα, για να αυξηθεί το επίπεδο εφαρμογής σε άλλα 14 μέτρα. Ένα τέτοιο μέτρο είναι το 16924, που ο στόχος 52 για τα ηλεκτρικά λεωφορεία στις δημόσιες συγκοινωνίες έχει αναβαθμιστεί από 220 σε 425 συνολικά.

Σημειώνεται ότι σημαντικό μέρος των πόρων θα διατεθεί στο «Εξοικονομώ», δηλαδή για ενεργειακές αναβαθμίσεις κυρίων, κατοικιών, σε ψηφιακά έργα του υπουργείου Υγείας (Φάκελος Υγείας) και του υπουργείου Εργασίας, όπως επίσης και στον Ψηφιακό Μετασχηματισμό του ΟΣΕ.

ΜΕΝΟΥΝ ΕΚΤΟΣ

1. Ενεργειακή αναβάθμιση ιδιωτικών και δημόσιων κτιρίων: Ο στόχος 35 προέβλεπε την ενεργειακή αναβάθμιση 150 δημό-

σιων κτιρίων με την εξοικονόμηση ρύπων (CO2) άνω του 30% και την αναβάθμιση 100.000 σημείων οδικού φωτισμού. Το έργο είχε προϋπολογιστεί σε 170 εκατ. ευρώ. Ο στόχος καταργήθηκε εντελώς. Επίσης ο στόχος 36 που προέβλεπε την ενεργειακή αναβάθμιση εγκαταστάσεων 7.000 ιδιωτικών επιχειρήσεων περικόπηκε στο μισό. Πλέον ο νέος στόχος αφορά 3.500 εγκαταστάσεις ιδιωτικών επιχειρήσεων. Ο αρχικός προϋπολογισμός του συγκεκριμένου έργου ήταν 180 εκατ. ευρώ.

2. Τεχνολογίες δέσμευσης και αποθήκευσης CO2: Η Ελλάδα ζήτησε και έλαβε την απένταξη των στόχων 372 και 373, αντικείμενο των οποίων ήταν η δημιουργία αποθήκης και αγωγού μεταφοράς υγροποιημένου CO2. Η αποθήκη θα ήταν το άδειο κοιτάσμα του Πρίνου και ο αγωγός αυτός που θα συνδέει το κοιτάσμα με τον τερματικό σταθμό όπου δένουν τα πλοία. Το έργο είχε ενταχθεί στο RepowerEU και είναι άγνωστο το ύψος του. Ο στόχος 372 που αφορά την έγκριση περιβαλλοντικών όρων και ολοκλήρωση της τεχνικής προμελέτης εφαρμογής ήταν συνδεδεμένος με την 6η δόση των επιδοτήσεων.

3. Επαναφόρτιση και ανεφοδιασμός: Η Ελλάδα ζήτησε και έλαβε την απένταξη του έργου δημιουργίας σημείων φόρτισης με εγκατεστημένη ισχύ 300.000 kW για τουλάχιστον 4.500 σημεία φόρτισης οχημάτων. Πρόκειται για ένα έργο ΣΔΙΤ που πριν από την αναθεώρηση του σχεδίου ήταν συνδεδεμένος με την 6η δόση των επιδοτήσεων.

4. ΠΕΚΕΠΠ: Το έργο προέβλεπε την αγορά 13 κτιρίων που θα στέγαζαν τα Περιφερειακά Κέντρα Πολιτικής Προστασίας (ΠΕΚΕΠΠ) συνολικής αξίας 143 εκατ. ευρώ. Αρχικά προβλεπόταν η κατασκευή των κτιρίων από την ΚΤΥΠ με δαπάνη 23 εκατ. ευρώ. Τελικά, το έργο απεντάχθηκε εντελώς από το ΤΑΑ (είχε αναλάβει να το υλοποιήσει το ΡΡΦ του Υπερταμείου).

5. Αρδευτικά φράγματα: Η χώρα ζήτησε και έλαβε την κατάργηση του μέτρου 16825 «Επενδύσεις στο εθνικό αρδευτικό δίκτυο μέσω προγραμμάτων ΣΔΙΤ» που προέβλεπε την κατασκευή και τη λειτουργία επτά αρδευτικών έργων. Η κατάργηση του μέτρου απελευθερώνει πόρους επιδοτήσεων ύψους 300 εκατ. ευρώ.

6. Υποδομές παροχής και εξοικονόμησης πόσιμου νερού/υποδομές διαχείρισης αστικών λυμάτων και λυματολάσπης από την επεξεργασία λυμάτων: Πρόκειται για δύο μεγάλα έργα της ΙΤ Περιβάλλοντος συνολικού προϋπολογισμού άνω των 600 εκατ. ευρώ. Η χώρα ζήτησε και έλαβε την απένταξη των δύο δράσεων.

7. Βρεφονηπιακοί σταθμοί: Η χώρα ζήτησε και απένταξε το έργο της δημιουργίας βρεφικών/παιδικών σταθμών που θα προσέθεταν στη χώρα 20.000 θέσεις φύλαξης παιδιών σε όλη την επικράτεια. Το έργο της δημιουργίας των σταθμών είχε αναλάβει το ΤΕΕ για λογαριασμό του υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Επίσης απεντάχθηκε το έργο

της «Επαγγελματικής αναδοχής 100 ανηλίκων με σοβαρές αναπηρίες (ποσοστό αναπηρίας άνω του 67 %) και/ή σοβαρά προβλήματα ψυχικής υγείας, τα οποία επί του παρόντος διαμένουν σε ιδρύματα». Τα δύο αυτά έργα είχαν προϋπολογιστεί σε 76 εκατ. ευρώ.

8. Αναβάθμιση περιφερειακών λιμένων: Η χώρα ζήτησε την απένταξη του μέτρου 16975 που αφορά «Παρεμβάσεις αναβάθμισης περιφερειακών λιμένων». Πρόκειται για μια σειρά πολλών και μικρών έργων βελτίωσης των υποδομών σε λιμάνια, εκ των οποίων το πιο σημαντικό είναι εκείνο της αναβάθμισης του Λιμένα της Αλεξανδρούπολης που δρομολόγησε το ΤΑΙΠΕΔ (σήμερα Υπερταμείο). Το μέτρο περιλαμβάνει πάνω από 30 έργα συνολικής αξίας 50 εκατ. ευρώ.

9. Δίκτυα οικονομικής διπλωματίας: Απεντάχθηκε από το ΤΑΑ το έργο «Ψηφιοποίηση Δικτύου Οικονομικής Διπλωματίας» συνολικού ύψους 10 εκατ. ευρώ.

10. Κέντρα Υγείας: Η Ελλάδα ζήτησε και έλαβε την κατάργηση του στόχου 161, δηλαδή την ανάθεση όλων των συμβάσεων των 156 Κέντρων Υγείας της χώρας. Ο στόχος αυτός ήταν ορόσημο που έπρεπε να είχε επιτευχθεί για την καταβολή της 6ης δόσης των μη επιστρεπτέων καταβολών και έχει αναλάβει να το υλοποιήσει το ΠΡΓΥ του Υπερταμείου.

ΕΠΑΝΑΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ

Τα μεγάλα έργα που αλλάζουν ενδιάμεσους στόχους είναι:

1. Ψηφιοποιήσεις αρχείων: Η Ελλάδα ζήτησε και έλαβε την κατάργηση του ενδιάμεσου στόχου 94 που προέβλεπε την ολοκλήρωση του 30% των ψηφιοποιήσεων σε όλα τα μεγάλα έργα του υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Ο στόχος ωστόσο 95 και 95α που θέλει το 90% της ολοκλήρωσης του αντικείμενου των έργων σε όλα τα έργα ψηφιοποιήσεων αρχείων παραμένει για τέλος του 2025. Ο στόχος 94 αποτελούσε προαίρεση για την καταβολή της 6ης δόσης των επιδοτήσεων.

2. E-65: Η χώρα ζήτησε και έλαβε την κατάργηση του ενδιάμεσου στόχου 255 που αφορά την ολοκλήρωση του 60% των εργασιών της κατασκευής του οδικού άξονα E-65. Παραμένει ωστόσο ο στόχος της ολοκλήρωσης του 100% των εργασιών μέχρι τέλος του έτους.

3. ΒΟΑΚ: Η Ελλάδα ζήτησε και έλαβε και την κατάργηση του ενδιάμεσου στόχου 261 που ήθελε το 60% των πόρων του ΒΟΑΚ να απορροφηθούν μέχρι τον Ιούνιο του 2025. Ο ενδιάμεσος στόχος καταργήθηκε, αλλά παραμένει ο τελικός στόχος 262 για απορρόφηση του 100% των πόρων μέχρι το τέλος του 2025. Οι συνολικοί διαθέσιμοι πόροι είναι 204 εκατ. ευρώ (ΤΑΑ) και αφορούν συγκεκριμένες υποχρεώσεις υλοποίησης εργασιών και στα τρία τμήματα του έργου.